

نیچیرقان بارزانی: پارتی پیویستی به چاکسازی و نویبوونهوه ههیه

سازدانی: سیروان رهشید

نیچیرقان بارزانی (٤٤) سال، نیستا نهولهویهتی کارهکانی سه‌رپه‌رشتیکردنی پرۆسه‌ی ریفۆرم و گۆرانکارییه له ناو پارتیدا و دهیه‌ویت ستراکچه‌رو عه‌قلی حیزبه‌که‌ی بگۆریت، به‌لام نهو پرۆسه‌یه بو نیچیرقان نیجگار سه‌خته، چونکه وهك خۆی ده‌لێت "نهو كه‌سه‌ی كه بیه‌ویت نویبوونهوه و گۆرانکاری بکات، توشی ناسته‌نگیش ده‌بیت، ئیمه به‌ته‌مای کوده‌تا نین، چاکسازی له‌ناو هه‌موو حیزبێکدا پیویسته".

بو هه‌ر چاودێریکی سیاسی، نه‌گه‌ر بیه‌ویت هه‌لسه‌نگاندن بو سه‌رکردایه‌تی سیاسی پارتی بکات، ده‌بیت نیچیرقان بارزانی جیابکاته‌وه، چونکه نیستا نیچیرقان، سیاسییه‌کی کراوه‌تره و خاوه‌نی عه‌قلێکی پراگماتیانه‌یه.

چاوپیکه‌وتنی رۆژنامه‌وانی له‌گه‌ڵ نیچیرقان بارزانی، زۆر ئاسان نییه. دوا‌ی نزیکه‌ی ده‌رۆژ له داواکاری بو نه‌جامدانی نه‌م چاوپیکه‌وتنه، سه‌ره‌نجام هه‌ینی رابردوو، نه‌م دیمانه‌یه له ماله‌که‌ی خۆی له شاری هه‌ولێر نه‌جامدرا. محهمه‌د خۆشناوی سکرته‌یری رۆژنامه‌وانیه‌که‌ی وتی: له‌م ماوه‌یه‌دا، ده‌یان میدیای ناو‌خۆی و جیهانی داوا‌ی چاوپیکه‌وتنیا له نیچیرقان بارزانی کردوه، به‌لام ناماده‌یی ده‌رنه‌پریوه و ته‌نها داواکه‌ی نیوه‌ی په‌سه‌ندکرد.

نرخاندنی ستایلی هێلی کارکردن و زمانی ره‌خنه‌یی رۆژنامه، له‌لایه‌ن به‌ریز نیچیرقان بارزانییه‌وه بو ئیمه جینگه‌ی خۆش‌حالییه که پیم وایه، هه‌ر نه‌مه‌ش فاکته‌ری نه‌م چاوپیکه‌وتنه بوو.

رۆژنامه: که هاتم بو نه‌م چاوپیکه‌وتنه، شۆفیری ته‌کسییه‌که پییوتم، کاک نیچیرقان دوا‌ی نه‌وه‌ی حکومه‌تی به‌جیه‌نشت خه‌ریکی چیه؟ نایا نیستا جه‌نابتان سه‌رقالی چین؟

نیچیرقان بارزانی: زۆر سوپاس به‌خیربین. ریزم بو نه‌وه برایه هه‌یه که شۆفیری ته‌کسییه و پرسیا‌ری له‌سه‌رم کردوه، له راستیدا نه‌وه‌ی که نیستا زۆر پیوه‌ی سه‌رقالین، خه‌ریکی به‌دوا‌چوونی نه‌نجامی نه‌م هه‌لبژاردنه‌ین که ئیعلانه‌راو کورد چون به‌شداری نه‌و پرۆسه سیاسییه نوییه‌ی عێراق بکات.

رۆژنامه: که‌واته له‌کایه سیاسییه‌که دانه‌پراون؟

نیچیرقان بارزانی: نا، نه‌خیر، زۆر به‌جیدی، نه‌گه‌ر له‌جاران گه‌رموگۆرت‌تر نه‌بم، که‌متر نییه.

رۆژنامه: خویندنه‌وه‌ت بو نه‌نجامی هه‌لبژاردنه‌کان چیه؟

نیچیرقان بارزانی: به‌شێوه‌یه‌کی گشتی سه‌رکه‌وتن بوو بو خه‌لکی عێراق، به‌تایبه‌ت له روی نه‌منیه‌وه که تا ناستیکی باش دۆخه‌که نارام بو، نه‌م هه‌لبژاردنه زۆر گرنگه بو چوارسالی داها‌تووی عێراق به‌گشتی و هه‌ریمی کوردستان به‌تایبه‌ت وه‌ک به‌شیکیش له عێراق، یه‌کێک له به‌ره‌نجامه گرنگه‌کانیش له‌م هه‌لبژاردنه‌دا نه‌وه‌یه که ناینده‌ی سیاسی و دارشته‌وه‌ی شێوه‌ی نیزامی عێراق دیاری ده‌کات.

رۆژنامه: پیتان وایه، نه‌خشه‌ی سیاسی داها‌تووی عێراق، هه‌روه‌ک چوارسالی پیتشو وینا ده‌کرته‌وه، یان گۆرانکارییه‌کی ریشه‌ی تیدا رو ده‌دات؟

نیچیرقان بارزانی: پیم وایه، کهم تا زۆر، هەر بهو شیوهیهی رابردو ده‌بیت، به‌لام مومکینه گۆرانکاری له شه‌خسه‌کاندا بکریت که پۆسته‌کان وهرده‌گرن، به‌لام له روی نه‌خشیهی سیاسی و حوکمرانییه‌وه نه‌وانه‌ی که ده‌سه‌لاتدار ده‌بن و به‌رپرسیاریتیان به‌ده‌ست ده‌بیت، پیم وایه وه‌ک چوارسالی رابردو ده‌بیت.

روژنامه: خۆیندنه‌وت بۆ پی‌نگه‌ی کورد له به‌غدا، له‌دوای نهم هه‌ل‌بژاردنه، چۆنه؟

نیچیرقان بارزانی: وه‌کوو پێشتر باسکرد، چوارسالی داها‌توو، بۆ کورد نیچگار گرن‌گه، چونکه ئیمه کۆمه‌لێک کێشه‌مان له‌گه‌ڵ به‌غدا هه‌یه که تانیستا به‌هه‌لو‌اسراوی ماونه‌ته‌وه‌و کێشه‌ی زۆر جدیشن. سه‌یرکه له عێراق هه‌ندیک هه‌ن که نه‌وه‌ی ئیمه له هه‌ریم هه‌مانه، تانیستاش به ره‌واو مافی خۆمانی نابین و پینان وایه، یه‌کجار زۆرن. نه‌و فیدرالییه‌ته‌ی که ئیمه باسیده‌که‌ین، وه‌ک پێویست له عێراق جیگیر نه‌بووه، تا نیستا سنوری فیدرالییه‌ته‌که‌مان رون نییه که کوییه؟ نه‌مانه هه‌مووی کێشه‌ی جدین که نه‌گه‌ر بمانه‌ویت عێراق به‌یه‌ک‌گرتووی و به‌خۆش‌گۆزهرانی بمینیته‌وه، پێویسته له لایه‌ن به‌غدا و له لایه‌ن هه‌لو‌یریشه‌وه زۆر به‌جیدی نهم کێشانه‌ دیراسه‌ بکرین و چاره‌سه‌ریشیان بۆ بدۆزێته‌وه که نه‌وانیش یاسای نه‌وت و مه‌سه‌له‌ی پێشمه‌رگه و مه‌سه‌له‌ی سنوری فیدرالی کوردستان که ده‌بیت ئیمه‌ی کورد لهم چوارساله‌دا زۆر به‌جیدی هه‌لو‌بده‌ین بۆ نه‌وه‌ی نه‌مانه جیگیربن. بۆ چاره‌سه‌ری نهم کێشانه‌ش، پێویسته له به‌نهره‌دا دادوه‌رییه‌که‌ بدریته ده‌ستور، که نه‌و ده‌ستوره‌ گه‌لی عێراق به‌تیکرای (80%) ده‌نگی له‌سه‌ر داوه و کهم تا زۆریش داواکارییه‌کانی کورد لهم ده‌ستوره‌دا جیگیرکراون، که مومکینه له‌ی استی تمو‌حی ئیمه‌شدا نه‌بیت، به‌لام له‌و قوناغه‌دا هه‌ر نه‌وه‌نده مومکین بووه. پیم وایه، یه‌که‌م شت بۆ ئیمه‌ی کورد نه‌وه‌یه که ده‌بیت له‌و پرسه‌ چاره‌نوسازانه‌دا زۆر یه‌ک‌گرتوو بین له به‌غدا، نه‌گه‌ر یه‌ک‌گرتوو نه‌بین، مومکین نییه له به‌غدا بتوانین هیچ یه‌کێک لهم کێشانه به سه‌رکه‌وتویی و به‌قازانج بۆ هه‌ریم ده‌سته‌به‌ر بکه‌ین. به‌داخه‌وه ئیمه پێشتر له به‌غدا، وه‌ک هاوپه‌یمانیته‌ی زیاتر له‌سه‌ر بنه‌مای فلانه شه‌خس باشه و فلانه خراپه هاوپه‌یمانیته‌مان کردوه، که پیم وایه، نهمه بۆچوونیکه هه‌له بووه. ده‌بیت له‌سه‌ر نه‌ساسی به‌رنامه و نه‌جیندایه‌ک بۆ داواکارییه‌کانمان، برۆین به‌ره و به‌غدا و هاوپه‌یمانیته‌ی له‌گه‌ڵ نه‌و لایه‌نانه‌دا بکه‌ین که به‌جیدی داواکارییه‌کانی کورد به ره‌وا ده‌بینن و قبولی ده‌که‌ن. واشی بۆده‌چم که یه‌ک‌ده‌بین، بۆ نمونه، تۆ حیسابی لیستی گۆران بکه، قابیله‌ گۆران شتیکی تری ده‌ویت له به‌غدا، ئیمه ته‌جروبه‌یه‌که‌مان له گه‌ڵ لیستی یه‌ک‌گرتووی نیسلا‌می هه‌بووه که له‌و ماوه‌یه‌ی له په‌رله‌مانی عێراقی بوون، له پرسه‌ چاره‌نوسازه‌کان له‌گه‌ڵ هاوپه‌یمانیی کوردستان بوون، یانی که‌س موزایه‌ده به‌سه‌ر که‌سه‌وه نه‌کات. له مه‌سه‌له‌ی هه‌لو‌یستوه‌رگرتن له‌سه‌ر پرسه‌ نه‌ته‌وه‌یه‌کانی کورد، مه‌عقوله لیستی گۆرانیش که بزوتنه‌وه‌که‌یان دروستکردوه و به‌ریوه‌ی ده‌به‌ن، هه‌موویان پێشمه‌رگه‌ی کۆن و خه‌لگی ماندوو خاوه‌ن خه‌بات و خزمه‌تن و له پیناوی کورددا ته‌سحیه‌یه‌یان داوه و دوای نه‌و هه‌موو خه‌باته، ته‌سه‌ور ناکه‌م، بچنه به‌غدا و به‌ شیوه‌یه‌کی تر هه‌ل‌سوکه‌وت بکه‌ن.

روژنامه: باسی کۆمه‌لێک گرفتێ گرن‌گ و سه‌ره‌کیت کرد، له نیوان هه‌لو‌یر و به‌غداد، به‌و پێیه‌ی به‌ریزتان پیاویکی خاوه‌ن نه‌زموون له دانوستاندنه‌کانی نیوان هه‌ریم و به‌غداد، نایا نهم کێشانه‌ چۆن چاره‌سه‌ر ده‌کرین و ده‌بیت میکانیزمه‌که‌یان چۆن بێت؟

نیچیرقان بارزانی: کاکه، تا نیستا فیکره‌یه‌ک له به‌غدا زانه و پینان وایه، کات له به‌رژه‌وه‌ندیی نه‌وانه و به‌ تێپه‌ربوونی کات به‌هێز ده‌بن و کوردیش لاواز ده‌بیت، بۆیه دین له روی هیزه‌وه قسه له‌گه‌ڵ کورد ده‌که‌ن بۆ چاره‌سه‌ری نه‌و کێشانه‌ی که هه‌یانه و به‌بۆچوونی من، نهمه بۆچوونیکه هه‌له‌یه، چونکه نه‌زموونی عێراق نه‌وه‌ی سه‌لماندوه، که پێشتر سه‌دام به‌و شیوه‌یه‌ مامه‌له‌ی له‌گه‌ڵ کورد کردوه و له نه‌نجامیشدا نه‌یتوانیوه شۆرشێ کورد له‌ناو به‌ریته. به‌هه‌رحال نهمه داواکاریی میلیته‌تیکه و مه‌سه‌له‌که‌ په‌یوه‌ندی به‌ حیزبیکه‌ی سیاسی و لایه‌نیکه‌وه نییه و داواکاریی میلیته‌تیکه که قبولی کردوه له چوارچیوه‌ی عێراقدا بمینیته‌وه به‌ کۆمه‌لێک مه‌رج، له‌به‌ر نه‌وه نهم بۆچوونه له به‌غدا هه‌یه و پینان وایه، ده‌ستیده‌ستیکردن و کاتکوشتن له نه‌نجامدا له به‌رژه‌وه‌ندیی نه‌وانه و له روی هیزه‌وه قسه له‌گه‌ڵ کورد ده‌کریته. مه‌سه‌له‌یه‌کی دیکه، مه‌سه‌له‌ی ده‌ستوره، ده‌ستوری عێراقیش له‌کاتی‌دا نوسراوه که کورد به‌پێی نه‌و ده‌ستوری نوسراوه ناماده بووه بچیته به‌غدا و یارمه‌تی به‌غدا بدات بۆ پیکه‌نانه‌وه‌ی عێراقیکه نوێ، کۆمه‌لێک خه‌ک پینان وایه که نهم ده‌ستوره له‌کاتیکی نه‌گۆنجاو و شازدا نوسراوه و گۆنجاو نه‌بووه و هه‌لو‌ی نه‌وه ده‌ده‌ن، نهم ده‌ستوره بگۆرێت، بۆیه به‌رای من،

کیشەى گەورە لەم بوارەدا، مەسەلەى جىبەجىبەجىکردنى دەستورە، نایا بەغدا نامادەى ئەم دەستورە جىبەجىبەت، یان نا؟ بەداخەو ئەوێ تا ئیستا بىنیومە، مەسەلەکە ئەوێ کە چاوەرێن کەى بەهێز بن و لە روانگەى هیزووە قسە لەگەڵ کورد بکەن.

روژنامە: نایا بەغداىەى بەهێز، لە قازانجى کوردە، یان لە زەرەى؟

نیچىرفان بارزانى: پىم وایە، ئەگەر بنەرەتى دارشتەو و نىزامى عىراق، بنەرەتیکى دىموکراتى و فیدراىى بىت، لە قازانجى کوردە، ئەک لە زەرەى. کاکە، با راشکاوانە تر لەسەر ئەم مەسەلەىە قسەبکەم.

روژنامە: فەرمو؟

نیچىرفان بارزانى: ئیستا بنەماى حوکمرانى عىراق سیستىمى پەرلەمانىیە، بەلام با نىمە بىین و سەیرى ئەم چوارسالە بکەین و بزانی چۆن نىشکراو، سەیر دەکەیت، پەرلەمانىکت هەبوووە لە بەغدا کە لەچاوە نىشى حوکمەت و کارى سەرۆک وەزىراندا رۆلى پەرلەمان تا ناستىکى زۆر لاواز بوو! سەیر دەکەیت بەپى دەستور سەرۆک وەزىران بۆى نىیە، سەرلەشکرى سوپا دابمەزىنىت، بەلام جەنابى نوری مالیکى، سەرۆک وەزىران رىگەى بەخۆیداو زۆرىک لە سەرلەشکرى لەناو سوپا و وەزارەتى بەرگى داناو، بەبى ئەوێ بگەریتەو بۆ پەرلەمان کە نەمە کارىکى نادەستورىیە، ئەو حىزب و لایەنانەش کە بەشداربوون لە حوکمەتەکەى مالیکىدا، بەشپۆهەىە رەفتارىان کردووە کە هەر خۆى شعورى بەو کردووە کە سىکى دىکتاتۆرە کە بەپروای من، خەتای مالیکى نىیە، بەلکو خەتای کورد و ئەو لایەنانەىە کە هاوپەیمانىتیا لەگەڵ کردووە و وایانکردووە، بە راستى جەنابى سەرۆک وەزىران وا هەست بکات کە تاکە سواری عىراقە و هەموو شت هەر خۆیەتى! لە کاتىکدا سیستىمى عىراق سیستىمى فیدراىیە و ئەساسەکەى لەسەر هاوپەیمانىتیا دروستبوو، بەلام هیچ یەکىک لەو کارتانەى کە زۆر بەهێز بوون، نە کورد توانیوتى لەماوێ چوارسالى رابردووە بەکارىان بەهینىت کە دەیتوانى بەکارىان بەهینىت، نە لایەنەکانى تریش بەکارىانەیناوەن.

روژنامە: لە بەرەنجامى بۆچوونەکانتەو، وادەردەکەوتى کە لە چوارسالى رابردووە نوینەرانى کورد لە سەرۆکایەتیا کۆمار و حوکمەت و پەرلەمان کەمتەرخەم بوون و هەلى گرنگان لەدەست چووە؟

نیچىرفان بارزانى: بە بۆچوونى من، بەلى. بەلى، ئەک هەر ئەوان، هەموو لایەکمان کەمتەرخەم بووین و نىمەش کەمتەرخەم بووین کە دەمانتوانى زۆر شت بکەین، دەمانتوانى مەجال نەدەین کە ئەم سیستەمى عىراق بەم شپۆهە پروات. عىراق لە دوا (٢٠٠٣) وە کە دەمانتوانى زۆر بەجوانى قازانج لەم گۆرىنە بکەین. بەداخەو، هەلسوکەوتى نىمە هەمووێ لەگەڵ یەک شەخس بوو و لەگەڵ سیستەم نەبوو.

روژنامە: با لەسەر تەوهرى کیشەکانى هەرىم و بەغدا زیاترت گفتوگۆ بکەین، نایا کى باشە، بۆ ئەوێ وەفدى دانوستکارى کورد بىت لەگەڵ بەغدا؟

نیچىرفان بارزانى: با بەسەرھاتىکت بۆ باسبکەم، د. مەحمود عوسمان جارىک بۆى باسکردم وتى نىمە سالى (١٩٧٠)، ئەو کاتەى کە گفتوگۆى رژىم لەگەڵ شۆرشى کورد و جەنابى بارزانى دەستىبىکرد، دانىشتىن برىارى ئەو مامندا کە کى وەفدى (مفاوز) بىت لە بەغدا. جەنابى بارزانى ھاتە ژورەووە دە دەقیقە دانىشت و یەک راسپاردەى پىداین و وتى، کەیفى خۆتانە، نىووە وەک مەکتەبى سىاسى لەو بارەىەو چى دەکەن، بەلام کەسێک لە نىو نىووەدا وەفدى مفاوز نەبىت کە حەز بکات لە بەغدا بەرپرسىارىتیا ھەبىت، کە پىم وایە، نەمە لەسالى حەقتا و چل سال بەر لە ئیستا وتراو، نامۆزگارىیەکى یەکجار باشە بۆ ئەمرومان.

ئىستاش پىویستە ئەو وەفدەى کە دەچىت بۆ بەغدا، هەموو لایەنەکان تىیدا بەشدارىن و دەبىت لە کوردستانەو بە یەکگرتووبى بەرەو بەغدا برۆین و ئەوئەدى منىش دەزانم، جەنابى سەرۆکى هەرىمىش زۆر کات تەنکىدى لەم مەسەلەىە کردووەتەو.

روژنامە: پىتان وایە، پىویستە نسلوبى مفاووزاتى کورد چۆن بىت، نایا وەفدى کوردى ھەرەشە بکەن؟ کیشەکان بەزوى بەلایەکدا بخەن؟ کاتى زیاتر بەن بە بەرامبەر؟

نیچیرقان بارزانی: لەکرمانجیدا شتیک ههیه که جوانترین تهعبیره بۆ مفاوهزات، پنی دهلئین (دان و ستاندن)، که من پیم وایه، کورد لهسەر بنه‌مای دان و ستاندن بچیت، کاکه، یه‌کێک له هه‌له‌کانی نێمه نه‌وه بووه که زۆر ته‌رکیزمان لهسەر شه‌خس کردوه، وتومانه فلان شه‌خس باشه، فلان خراپه، نیه‌تی‌ماله فلان شه‌خس په‌یوه‌ندی باش بێت له‌گه‌ڵ جه‌نابی سه‌روک، له‌گه‌ڵ مام جه‌لال، له‌گه‌ڵ که‌سیکی‌تر، به‌س نه‌مه مانای نه‌وه نیه، هه‌موو شتیکی له‌سەر بنیات بنریت، ده‌لیم، هه‌یج که‌سیک هه‌موو شتیکی باش نیه و هه‌یج که‌سیش هه‌موو شتیکی خراپ نیه، نێمه ده‌بیت به‌پنی به‌رنامه و نه‌جیندا نیش بکه‌ین که داواکاریمان چیه و چوارچێوه‌که‌ی ده‌ست‌نیشان بکه‌ین و له‌و چوارچێوه‌یه‌شدا وه‌فدی خۆمان پیکه‌نین، که دیاره له‌هونه‌ری دانوستانی‌شدا هه‌موو شتیک هه‌ر بۆخۆت نابیت و هه‌یجیش بۆ به‌رامبه‌ر، بۆیه ئامانجه‌که بۆ نێمه نه‌وه‌یه، بگه‌ینه رینگه‌چاره و نه‌م چوارساله‌ی که به‌دستمانه‌وه‌یه، بۆ نێمه گرنکه و پرسه‌کانمان که به‌ هه‌لواسراوی ماونه‌ته‌وه له‌ عیراقدا، چاره‌سه‌ریان بکه‌ین.

روژنامه: به‌ناسۆی چاره‌سه‌رکردنی کێشه‌کانی کورد له‌گه‌ڵ به‌غدا، گه‌شبینی، یان ره‌شبینی؟

نیچیرقان بارزانی: وه‌لایی، زۆر گه‌شبین نیم، ناشمه‌ویت بلیم زۆریش به‌دبینم، نه‌وه ده‌مینیته‌وه بۆ نه‌وه‌ی که شێوه‌ی حوکم له‌ عیراقی داها‌توودا چۆن ده‌بیت و پیکهاته‌کان چۆن ده‌بن؟ به‌لام یه‌ک خال گرنکه که هه‌ر که‌سیک له‌ به‌غدا حاکم بێت، ده‌بیت تیبگات که نه‌گه‌ر بیه‌ویت عیراق سه‌قامگیر بێت و ناینده‌یه‌کی باشی هه‌بیت و به‌ خوشگوزه‌رانی بژی، ده‌بیت نه‌م کێشانه چاره‌سه‌ر بکات.

روژنامه: نه‌گه‌ر هه‌یج یه‌ک له‌و لیسته‌ به‌راوانه‌ی هه‌لبژاردن، نه‌یانتوانی شه‌ریکیکی راسته‌قینه‌ی کورد بن و مافه‌کانمان به‌سه‌لمینن، کورد به‌دیله‌ و خیاراتی چیه‌؟

نیچیرقان بارزانی: ئینجا مه‌سه‌له‌که نه‌مه‌یه. ده‌بیت له‌سەر نه‌ساسی به‌رنامه‌یه‌ک ریکه‌وتن بکه‌ین و سه‌قفیکی زه‌مه‌نیش هه‌بیت که نه‌گه‌ر نه‌و به‌رنامه‌یه جیه‌جینه‌کرا، به‌ بۆچوونی من، ده‌بیت کورد بریاریکی تر بدات و ده‌بیت له‌وه تیبگه‌ین که سیستمی عیراق، سیستمی فیدرالی نینتیلافییه و ده‌کریت له‌سەر نه‌ساسی به‌رنامه‌یه‌ک له‌گه‌ڵ نه‌م لایه‌نانه ریکه‌وین، نه‌گه‌ر نه‌م به‌رنامه‌یه له‌سەر سه‌قفی زه‌مه‌نی خۆی جیه‌جینه‌کرا، ده‌بیت کورد ته‌ه‌دیدێ نه‌وه بکات، له‌ حکومه‌ت ده‌شکیتوه.

روژنامه: له‌ نه‌زموونی رابردودا، هه‌یج یه‌کێک له‌و فشار و کارتانه‌مان به‌کارنه‌هینان، چۆن نه‌مجاره ده‌توانین، نه‌وه بکه‌ین؟

نیچیرقان بارزانی: به‌ئێ، له‌ نه‌زموونی رابردودا هه‌یج یه‌کێک له‌وانه نه‌کران که ده‌مانتوانی زۆر شت بکه‌ین، به‌ بۆچوونی من، خوشبینم، نه‌مجاره ده‌توانین بیکه‌ین.

روژنامه: نیستا مشتومرێک له‌ نیوان کورد و پیکهاته‌کانی تر له‌سەر پۆستی سه‌روک کۆمار دروستبووه، من به‌ ته‌رکیز مه‌به‌ستم نه‌و پۆسته‌ سیادییه نیه، نایا تو لایه‌نگیری به‌ده‌سته‌نێانی پۆستی، یان به‌ده‌سته‌نێانی ماف؟

نیچیرقان بارزانی: نه‌و پۆسته‌ش به‌شیکه له‌مافه‌کانی نیه، نه‌گه‌ر نێمه به‌شدارین له‌ عیراقی نویدا که پیکهاته‌ی کورد پیکه‌یه‌کی گرنکه له‌و عیراقه‌دا، ده‌بیت یه‌کێک له‌و پۆسته‌ سیادیانه بۆ کورد بێت، بۆ نه‌وه‌ی پۆسته‌کانیش ره‌نگدانه‌وه‌ی نه‌و شه‌راکه‌ته‌ین، عیراق له‌سەر نه‌و به‌مایه دامه‌زراوه، له‌یه‌ر نه‌وه‌ی من پیم وایه، له‌ به‌رزه‌وه‌ندی کورده که پۆستی سه‌روک کۆمار بۆ نێمه‌ی کورد بێت به‌ تاییه‌تی له‌م چوارساله‌ی داها‌توودا و پێشم وایه، پێویسته هه‌موومان به‌ هه‌موو حیزب و لایه‌نه‌کانه‌وه پێداگیرین له‌سەر نه‌وه‌ی، مام جه‌لال نه‌و پۆسته‌ وه‌ربگریته‌ و پێویسته بزوتنه‌وه‌ی گۆرانی‌ش پش‌تیوانی له‌ کاندیدکردنه‌وه‌ی مام جه‌لال بکه‌ن.

روژنامه: نه‌و که‌سانه‌ی که له‌ به‌غدا پۆست له‌سەر حیسابی کورد وه‌رده‌گرن، پێویسته چی بۆ کورد بکه‌ن؟

نیچیرقان بارزانی: له‌ چوارچێوه‌ی نه‌و ده‌سه‌لاته‌ی که هه‌یانه و نه‌وه‌ی که پێیان بگریته، ده‌بیت سه‌بارته‌ به‌ مه‌سه‌له‌ی کورد بیکه‌ن و که‌مه‌ترخه‌م نه‌بن.

روژنامه: نه‌گه‌ر پۆستی سه‌روک کۆمار نه‌درایه‌وه به‌ کورد، چی روده‌دات؟

نیچیرقان بارزانی: جارئ ناتوانم، پێشبینی بکەم، بەلام ئەگەر کورد هەمووی کۆک بێت، ئەو پۆسته وەردهگیریت.

روژنامه: زۆر باس لە گرنگی یەکگرتوویی گوتاری کورد دەکەین لە بەغدا، بەلام بۆ باس لە بەهێزکردنی هەریمی کوردستانی بەهێز ناکریت، لە روی دامودەزگاکانی و ریکستنەوهی نیومالەکەمی کە پیم وایە، ئەمە فاکتەریکی گرنگە بۆ زیاتر بەدەستەینانی ماف و روبەر و بونەوهی بەغدا؟

نیچیرقان بارزانی: ئەمە شتێکی ئەساسییە و دەبێت وایین کە پیم وایە، سیاسەتی سەرۆکی هەریم ئەوەیە کە زۆرجار تەنکیدیشتی لەسەر کردووەتەوه کە دەبێت دامودەزگاکانی هەریمی کوردستان دامەزرێوێتی و دەوڵەتی بن. ئەگەر بمانەوێت بە جیدی ئیحترامی خۆمان هەبێت لە ناوخوا و بەغدا و دەرەوه، دەبێت هەولێ جیدی بدەین بۆ ئەوهی دامەزرێمان هەبێت لە کوردستان و هەتاوهکۆو ئەوهش نەکەین، ناتوانین وەک پێویست جینگە ریزبین لە بەغدا و لە دەرەوهش بە چاویکی قورس سەرمان ناکریت.

روژنامه: ریکنەخستنی هیزە چەکارەکانی پێشمەرگە و ناسایش، لە ژیر رکیفی حکومەت و بوونیان لە ژیر دەسەلاتی حیزبدا، چەند زەرەر بەنەزمونی هەریم دەگەیهنیت؟

نیچیرقان بارزانی: زەرەریکی یەکجار زۆر لە هەریمی کوردستان دەدات و پێشتریش نەم قسەیهەم کردووە کە بەداخەوه، نەمانتوانیوه هیزی پێشمەرگە و ناسایش لە هەریم یەکخەین، یەکەم هەنگاوی نێمە کە ئەگەر بمانەوێت دامەزرێوێتی حکومی و دەوڵەتی دەستپێکەین ئەوەیە کە دەبێت هیزی چەکار هیزی چەکاری حکومەتی هەریمی کوردستان بێت و سەر بەهیچ لایەنێکی سیاسی نەبێت، هەر وەها ناسایشیش بەهەمان شێوه، تا ئیستا ئەمە نەکرێوه، بەلام هەنگاوی جیدی هیه لەم روهوه و جینگە دڵخۆشییه، ئیمەش چاوه‌ری ئه‌وه دەکەین کە بزانیین یەکیده‌خەن و ریکیده‌خەن، یان نا، ئەگەر نەیانکرد دايم و بەردەوام رەخنە دەگرین و قسە دەکەین.

روژنامه: مەسەلە لایەنی دارایی و بودجە، رەکیزەیهکی گرنگ بەنێسبەت خەلکی کوردستانەوه، نایا تاکەمی هەریم هەر چاوه‌ری رەحمەتی بودجە و (سلفە)ی سالانەمی بەغدا بێت بۆ ئەوهی بیزێنیت و نایا نەم مەسەلەیه، بۆ نایندە مەترسی نیه لە ئەگەری تیکچوونی پەيوەندی هەریم بە ناوهندەوه؟ نایا ناکریت لە قوئاعی داهاوویدا پشت بە باری نابوری خۆمان بەستین؟

نیچیرقان بارزانی: لە راستیدا، ئەگەر بە تەواوەتی نیزامی فیدرالی لە عێراق جینگیر بێت، دەبێت ئەوهی سالانە وەریده‌گرین، سلفە بێت. ناکریت ئەمە بودجە بێت و لە بەغداوه بۆمان بێت، بە پێچەوانەوه، ئیستا چۆن هەلسوکەوت لەگەڵ هەر پارێزگایەکی عێراق دەکەن، ناواش لەگەڵ هەریمی کوردستان دەکەن، کە لە راستیدا ئەوه مەفروزە لە روی سیستمی فیدرالی و لە دنیادا شتی وانیه، دەبێت ئەمە سلفە بێت، بەلام وایه، ئەمەمی حکومەتی هەریم وەریده‌گریت، سلفە نیه. ئیستا حکومەتی هەریم کە میزانییه وەریده‌گریت، تا حیساباتی خیتامی میزانییه نەباتە بەغدا و هەموو شتێکی بۆ روننەکاتەوه، بەغدا بودجەمی بۆ نایریت. دوهم، بە راستی نێمە کە باسی کێشەکان دەکەین و دەلێین دەبێت بە شێوهیهکی ریکوپێک لەگەڵ بەغدا چارەسەر بکریت، یەکیک لە کێشەکان مەسەلەمی داهاته. سەبارەت بە نێمە، وەکو هەریمی کوردستان، گرنگترین یاسا، یاسای دابەشکردنی چوئیتی دابەشکردنی داهاته، نێمە چاومان لە دەستی بەغدا نیه و شەریکین، بەلام ئەو هەلسوکەوتەمی بەغدا لە گەڵ نێمە دەیکات بە شێوهیهکه کە دەلێی بچین بۆ لایان سوألایان لێکەین، نێمە شەریکین لەو داهاته و داهاتی میلیهتی کوردە.

روژنامه: لە ئەگەری تیکچوونی پەيوەندی هەریم و بەغدادا، مەترسی برینی ئەو بودجەیه ناکریت؟ بۆ لە نەزمونی حوکمرانی خۆماندا، نەمانتوانیوه نابورییهکی بەهێز بۆ هەریم دەستەبەر بکەین، لە کاتیکدا سالی پار، وەزیریکی عێراقی وتی: "حکومەتی عێراقی خاوهنی زیاتر لە (٤٠) ملیار دۆلار پاشەکەوتە"؟

نیچیرقان بارزانی: بە بۆچوونی من، ئەساسی حوکمرانی لە کوردستاندا بە دروستی ئەو کاتەوهیه کە بودجەت هەبوو، ئەویش لە سالی (٢٠٠٤) هوه دەستی پیکردو، پێش ئەوه بارودۆخیکی تر هەبوو. ئەو بودجەیهمی کە لە بەغداوه بۆ هەریمی کوردستان دیت زۆر سنورداره، بۆ ولاتیکی ویرانی وەکوو نێمە ناتوانیت وا بە خیرایی

ناوه‌دانی بکه‌یته‌وه، پیم وایه، زور ده‌خایه‌نیت. بۆ مه‌سه‌له‌ی نه‌دانی بودجه به ههریم له به‌غدا، نه‌گهر کار گه‌یشته نه‌وه، مانای مانه‌وه‌ی نیمه له عیراقد، چ مانایه‌کی ده‌مئینیت و نابیت به‌غدا هیچ کاتیک حه‌ق به‌خوی بدات به ههره‌شه‌وه قسه له گهل نیمه بکات و بلیت بودجه‌که‌تان ده‌برین، نه‌گهر به‌م شیوه‌یه قسه له گهل نیمه کرا، نه‌وا نیمه‌ش کارت‌ی به‌هیزمان هه‌یه و به کاریده‌هینین که پیت و نه‌بیت ده‌سته‌وه‌ستان داده‌نیشین.

روژنامه: له کوردستان، زورکات شانازی به فره‌یی سیاسی و نازادی بیروراوه ده‌کریت، به‌لام سه‌دان که‌س له‌سه‌ر بیرورای جیاواز نانیان پراوه، نیوه چون له مه‌سه‌له‌ی نانپراوه‌کان ده‌روان؟

نیچیرقان بارزانی: به‌لای نیمه، نه‌مه مه‌سه‌له‌یه‌کی زور جدییه، به تاییه‌تی نه‌وه‌ی که نانپیرینی خه‌لکه، له حه‌قیقه‌تدا نه‌مانه دو به‌شن؛ به‌شیکیان له‌وانه که نه‌ندامی حیزین و له ناو نۆرگانه‌کانی یه‌کئیتدان که پیمان وایه، ناتوانین ره‌خنه له یه‌کئیتی بگرین به‌وپییه‌ی مه‌سه‌له‌یه‌کی ناوخویی حیزبییه، به‌لام نه‌وانه‌ی که له‌سلکی حکومیدان، پۆلیسن، یان ناسایشن و یان له ده‌زگاکانی ترن، به بۆچوونی نیمه، نه‌مه کاریکی یه‌کجار زور نار‌ه‌وایه، به تاییه‌تی نانپیرین و برینی قوتی روژانه‌ی مأل و مندال که شتیکه نابیت له ههریمی کوردستان رو‌بدات و پیویسته چاره‌سه‌ریکی جدی بۆ بکریت. نه‌وه‌ی من ده‌یزانم، هه‌تا نیستا جه‌نابی سه‌روکی ههریم لیژنه‌ی بۆ دروست‌کرده و نه‌م لیژنه‌یه‌ش به‌دواداچوونیکی باشی کرده بۆ نه‌م مه‌له‌فه و خوی به‌دواداچوونی بۆ ده‌کات. ده‌مه‌ویت بلیم، شه‌خسی جه‌نابی سه‌روکی ههریم زور جدییه که ده‌یه‌ویت مه‌سه‌له‌ی نانپراوه‌کان چاره‌سه‌ر بکریت و چاره‌سه‌ریش به‌و شیوه‌یه ده‌بیت که نه‌ک بۆ له‌مه‌وه‌دا، به‌لکو نه‌وه‌ی که له پیشتیش و له‌و روژ‌ه‌وه‌ی که نانپراوه‌و تا نیستا ده‌بیت هه‌موو موچه و مافی خویان ههرچییان هه‌یه، ده‌بیت وه‌ریبگرنه‌وه، راسته تا نیستا زور به ته‌حه‌موله‌وه هه‌لسوکه‌وت له‌گهل نه‌م مه‌له‌فه کراوه، به‌لام له‌و باوه‌ردام، زوو یان دره‌نگ نه‌م کیشه‌یه چاره‌سه‌ر ده‌کریت و ده‌بیت حه‌قی نه‌و نانپراوه‌انه بدریته‌وه. من پیشتیش وتوومه، نه‌و گۆرانکارییه‌ی که رویداوه، ده‌بیت به سروشتی وه‌ریبگرین، نه‌م هیزه هیژیکه له په‌رله‌مانی کوردستاندا وجودی هه‌یه و خاوه‌نی (۲۵) کورسییه و له ناو په‌رله‌مانی عیراقیش (۸) کورسی هه‌یه، نیمه داوای یه‌ک هه‌لوئستی بۆ به‌غدا ده‌که‌ین، به‌لام ناکریت نه‌و داوایه بۆ به‌غدا بکه‌ین، له‌هه‌مانکاتیشدا له‌هه‌ریمدا گوئیستی نه‌وه بین، نانی خه‌لکانیک ده‌بریت، له‌به‌ر نه‌وه‌ی ده‌نگیان به‌لایه‌نیک داوه، نه‌مه قاییلی قبول‌کردن نییه.

روژنامه: به‌لام نانپراوه‌کان نومی‌دیان زور لاوازه‌وه به سه‌روکایه‌تی ههریم، که چند مانگیکه هه‌نگاوی به‌رجه‌سته نه‌بیزراوه؟ نایا له‌م مه‌سه‌له‌یدا جه‌نابی سه‌روکی ههریم، خاتری لایه‌نی یه‌کئیتی ناگریت؟

نیچیرقان بارزانی: به‌پنجه‌وه‌انه‌وه، سروشتی نیشکردن جیاوازه، نه‌م مه‌سه‌له‌یه شتیکه نییه که زور پیویست بکات هه‌نگاوه‌کانی چاره‌سه‌رکردنی له راگه‌یاندن باسبرکین، بویه من زور ناگادارم که جدییه‌تیکی زور باش هه‌یه و نه‌م کیشه‌یه چاره‌سه‌ر ده‌کریت و جه‌نابی سه‌روکی ههریم، مه‌به‌ستی نه‌وه نییه که پشتی لایه‌نیک بگریت دژی لایه‌نیکی تر، به‌لکو ده‌یه‌ویت کیشه‌که چاره‌سه‌ر بکات، نه‌و که‌سه‌شی که ده‌یه‌ویت کیشه‌که چاره‌سه‌ر بکات، ده‌بیت توژیک به هیمنی و له‌سه‌رخۆ چاره‌سه‌ری بکات. گرنگ نه‌وه‌یه که من زور ته‌نکید ییده‌که‌مه‌وه که مه‌سولیه‌تی نه‌سلنی نه‌م مه‌سه‌له‌یه ده‌گه‌ریت‌ه‌وه بۆ سه‌روکی ههریم، نیستا نه‌و سه‌روکی ههریمی کوردستانه و له‌سه‌دا حه‌فتای ده‌نگی نه‌م ههریمه بۆ نه‌و چووه و شه‌رعیه‌تی پریاردان به‌ده‌ست نه‌وه، شه‌خسی سه‌روکی ههریم زور جدییه که ده‌یه‌ویت کیشه‌ی نانپیرین چاره‌سه‌ربکات.

روژنامه: که قسه له‌سه‌ر نانپراوه‌کان ده‌که‌یت، هه‌ست ده‌که‌م که هه‌ستیکی مرو‌فانه‌ی غه‌مبارانه‌ت لا دروستبووه. حه‌ز نه‌که‌م نه‌و پرسیاره‌ت لیکه‌م، نایا نه‌گهر تو وه‌ک جارن سه‌روک وه‌زیران بویتایه، ریگه‌ت ده‌دا لایه‌نیک نانی خه‌لک بپریت و نیجراناتی نیداری به‌رامبه‌ر کارمه‌ندانی وه‌زاره‌تی ناوخۆو په‌روه‌رده و....بکات؟

نیچیرقان بارزانی: به‌خوا نه‌گهر نیستا سه‌روکی حکومه‌ت بوومایه و به‌کرده‌وه نیسپات بوایه که نانی خه‌لک پراوه، به‌هه‌ر جوړیک بوایه بودجه‌که‌م بویان دا‌ببند‌ه‌کرده‌وه و پاره‌که‌شم ده‌دا، چوونکه نه‌مه هه‌له‌یه‌کی زور گه‌وره‌یه له روی نینسانییه‌وه. گه‌وره‌ترین کیشه که کاتی خوی جه‌نابی مام جه‌لال و کاک مه‌سعود له‌گهل بریمه‌ر هه‌یان بوو، نه‌وه بوو که داوایان لیده‌کرد، نانی سوپای عیراقی نه‌پرن، ده‌ریانبکه‌ن چییان به‌سه‌ر دینن،

بەلام نانيان مەپىر، ئەو جەنابى مام جەلال و جەنابى كاك مەسعود ھەردوكيان ئاوا بەرگرييان لە قوتى مندالى عيراقى كردو و دلنيام لەوہى چارەسەر دەبیت. جگە لەوہش، دەبیت مافى پيشوويان، ھەمووى بدريتەوہ.

رۆژنامە: نایا لە ھەريمی كوردستان واقیعی دو ئیدارەیی ماوہ؟

ئىچىرقان بارزانى: نەرەوہ لا ماوہ و ئىستاش دو ئیدارەیی ماوہ و ھەيە، بەلام ھەنگاو ھەيە بۆ ئەوہى ئەو دو ئیدارەییە نەمىتت.

رۆژنامە: بۆچوونتان لەسەر ئەداى نەم خولەى پەرلەمانى كوردستان چۆنە؟

ئىچىرقان بارزانى: پىم باشە كە دەنگى ئۆپۆزسيۆن دەبىستريت و رەخنەيان ھەيە و پىم وایە، شىوہى ئىشكرديان لە پەرلەمانى كوردستان شىوہيەكى زۆر رىكوپىتە و ھەر واشدەكرىت، گرنگ ئەوہيە كە ئەو ئىشەى ئەو برادەرانەى ئۆپۆزسيۆن لە ناو پەرلەمان دەيەن بۆ تىكدانى ھەموو پروسەكە نىيە، بە پىچەوانەوہ، رەخنەكانيان بەلى توندە، ھەندىكجار زۆرىش توندە، بەلام روخىنەر نىيە و دەيانەويت سىستەمەكە رىكوپىتە بكەن. من پىم وایە، مادەم نامانجيان ئەوہيە كە دەيانەويت سىستەمەكە رىكوپىتە بكەن، دەبیت ھەموو لايەكمان پىمان خوشتىت و پشتگرييان بكەين. نەم بۆچوونەى نىمە، ھەلەيە كە پىمان وایە، ھەموو شتەكانى نىمە كە دەيەكەين راستە و ھىچ ھەلەمان نىيە.

من پىم وایە، ئەوہ دياردەيەكى زۆر تەندروستە كە ئۆپۆزسيۆنىكمان ھەبىت بۆ ئەوہى چاودىرىي دەسەلات بكات لەو كارانەى كە دەيەكە، ھەريوہ نەزموونى ئەو چەند مانگەى برادەرانى ئۆپۆزسيۆن لەناو پەرلەماندا، نەزموونىكى سەرکەوتو بوو، چوارچىوہى ئەو نەزموونە بە نىمە ناليت كە ئەمانە دەلین ھەموو شتىك ھەر خراب و ھەموو شتىك ھەر رەشە، نا وانىيە، نەخىر رەخنەيان ھەيە، بەلام ھەموو شتىك رەش نىيە، بەلام لە ھەمانكاتىشدا ھەموو شتىكىش سىي نىيە. ھەتا بەم شىوہيە رەفتارىكرىت، چ لايەنى ئۆپۆزسيۆن لە پەرلەمان و چ میديا بەھەستكردن بە بەرپرسىارىتییەوہ رەفتارىكەت، بە بۆچوونى من، ئەمانە ھەمووى دەبن بە ھۆكارى پيشكەوتنى رۆژبەرۆژى ھەريمی كوردستان لە ھەموو روويەكەوہ.

رۆژنامە: دواتەوەرمان لەسەر كۆنگرەى (١٣)ى پارتىيە، نایا وەك پيشتر راگەيەنرابوو، پارتى ئەمسال كۆنگرە دەبەستى؟

ئىچىرقان بارزانى: بەنيازە، بەنيازە و جدىيە لەوہى كە دەبیت ئەمسال كۆنگرە بەبەستىت.

رۆژنامە: بەنيازن چ گۆرانكارىيەك لەحيزىدا بكەن، لە كاتىكدا گۆرانكارىيە لە وەزعى كوردستان و عىراقدا روويداوە، نایا چۆن ئەو ھەموو گۆرانكارىيانە نىحتىوا دەكەن و خۆتانى لەگەل دەگونجىن؟

ئىچىرقان بارزانى: پيشتر باسى ئەوہ دەكرا كە نىمە بەنيازين ھەندىك چاكسازى بكەين و ھەندىك لە رۆژنامەكان وا باسيان دەكرد كە نىمە بە تەماى ئىنقىلاب و كودەتاي، شتى وانىيە، چاكسازى لەناو ھەر حيزبىكدا پىويستە و دەبیت خۆى ئويىكاتەوہ، بەپىي ئەو بارودۆخەى كە بۆى دىتە پيش. پارتىش وەكو ھەر حيزبىك، پىويستى بە خۆنوكردنەوہ ھەيە، قوناغ گۆراوہ(قوناغى ئىشكردن)، بەلام ئەمە ماناى ئەوہ نىيە كە كەسەك لە پارتى دەيەويت ئەم كارە بكات و بەشەك ھەين دژى ئەم كارەين، ئەم رايە لە سەرۆكى پارتىيەوہ ھەتا دەگاتە سەرکردايەتیی پارتى، ھەموو يەكدەنگن لەسەر ئەوہى كە نىمە پىويستىمان بەوہ ھەيە كە دەبیت خۆمان نوئ بكەينەوہ، دەبیت خوئىنىكى دىكە بەدين بەپارتى و دەبیت خۆمان نوئ بكەينەوہ بەپىي ئەو زروفەى كە ئىستا لەناو كوردستاندا ھاتوہتە پيش و پارتىش لەم چوارچىوہيەدا، لەم ماوہيەدا خەرىكى دىراسەكردنى ئەو ئىشانەيە و خۆى نامادە دەكات بۆ ئەو جۆرە گۆرانكارىيانە لەناو كۆنگرەدا، يەعنى مەسەلە ئەوہ نىيە كە گۆرىنى ئەم شەخس، يان ئەو شەخس بىت، پارتى پىويستى بە خۆنوكردنەوہ ھەيە بۆ ئەوہى بتوانىت خۆى بگونجىنىت لە گەل زروفى داھاتوودا، مەسەلەكە بەس ئەمەيە و لەم چوارچىوہيەشدا خۆى نامادە دەكات و ھەموو سەرکردايەتیی پارتى بەتتىكرای ھەموويان، كۆكن لەسەر ئەوہى كە نىمە دەبیت ھەولبەدين خۆمان نوئىكەينەوہ و نامادە بكەين، نەك خۆمان بگۆرىن، يەعنى دەبیت خۆمان نامادە بكەين بەپىي ئەو ھەلومەرجەى كە دىتە پيش، بەنمۆنە، مەنھەج و نىزامى پارتىش ھەتا ئىستا ھى ئەو كاتەيە كە خەباتى نەينى كردو، بۆ ئەمە گۆرانى بەسەردا ھاتوہ.

پاشان سیستم له کوردستاندا گوراره و دهبيت ستراکچهری نهم حیزبه وا ناماده بکهیت، بو هر ههلبژاردنیک خوی ناماده بکات، دهبيت پارتیش به پئی نهم زروفه، به پئی نهم ههلوهرجهی هاتوهته پیش، دهبيت ستراکچهری حیزبهکهی خوی ناماده بکات بو نهم نامانجه و نهم قابیلیهته له ناو پارتیدا ههیه.

روژنامه: بو نهونده تهرکیز لهسهر ههلبژاردن دهکههتهوه؟

نیچیرقان بارزانی: نیستا مؤدیلی کوردستان وای لیهاوه که ههمووی بووهته دهنگدان، نیستا بریار لهسهر سندوقی دهنگدانه، لهبهر نهوه دهبيت خومان بگونجینین لهگهل نهو ههلوهرجهی که هاتونهته پیش، مادهم نههیه، دهبيت خومان بگونجینین و نهم زهمینهیه زور لهباره لهناو پارتیدا، سهیری نهم ههلبژاردانهی نیستا بکه، کورسییهکان سهیر بکه، یهعنی نهوهی پارتی هیناویهتی شتیکی کهم نییه، بهلام پارتی مهجالی ههیه لهمهش زور باشتر بیت، من زور زور بهداخم بو پارتی، چون دهبيت بهو شیویه بیت لهسلیمانی؟ حهیفه، حهیفه بهو شیویه لهسلیمانی پارتی زور زهمینه ههیه لهسلیمانی، چون دهبيت لهسلیمانی بهو شیویه بیت، نهه مانای نهوه نییه که نیمه خهلمان نییه له سلیمانی، ههلهیهک ههیه له نسلوبی نیشکردنی نیمه له سلیمانی، یان له کهرکوک، نههه مومکین نییه، یهعنی موستهحیله نیمه بتوانین هر بهم شیویه بهردهوامبین، دهبيت نیمه دهست لهسهر نهم خاله لاوازانه دابننن و به جورنهتهوه دهستی لهسهر دابننن و چارهسهریان بکهین و نهو چارهسهرهش دهبيت چارهسهریکی وابت که خوینیکی تازه بداتهوه به پارتی بو پیشکوهوتنی زیاتر. من هر خوم، هر بهتهبیعهتیش پهجام هی نهوبهره و دایکم خهکی سلیمانییه، ئی عاجز دهیم و پیم خوشه له فیقیهکهشم، هر لهبهر فیقیهکهی خوشم بیت، زورم پی ناخوشه که پارتی وهزعی خراب بیت لهناو سلیمانی (بهپیکهینهوه).

روژنامه: باس لهوه دهکریت که بهریتان سهیرهستی پرۆسهی ریفورم و چاکسازی ناو پارتی دهکن؟

نیچیرقان بارزانی: مهسهلهی خونویکردنهوه رای ههموو سهرکردایهتی پارتیه، سهروکی پارتی، نهنادامتی مهکتهبی سیاسی پارتی، کومیتهی ناوهندیی پارتی ههموومان یهکدهنگین لهسهر نهم مهسهلهیه، بهلئ، مهسنولیهتهکه وایشان دهدریت که من سهیرهستی نهو نیسه بکهم و بهفهخرهوه دهیکهه، بهلام ههموومان نهم بوچوونهمان ههیه.

روژنامه: بیگومان لههر پرۆسهیهکی چاکسازی و خونویکردنهوه، ههندیک خهک هه که بهرژهوهندیان دهکههته مهترسییهوه، نایا ناستهنگ لهبهردهمتدا ههیه؟

نیچیرقان بارزانی: نهو کهسهی که بیهویت بهمهفهومی نیوه گوران دروست بکات (بهپیکهینهوه)، زور ناساییه توشی ناستهنگیش دهبيت، یهعنی خوی نهه شتیکه که مروف خوی لهژیانی خویدا فیری نهههتیک بووه له ژيانداو زور پئی خوش نییه ههموو جار هر بگوریت، دهلی با ههروا بیت، بهلام نهگهر تو توانیت ههندیک گوران بکهیت، نهه مانای نهوهیه تو به جیدی زیندویت، یهعنی پارتی جهرینه لهوهی که دهلئیت، نیمه پیوستیمان به چاکسازی ههیه، نههه گرنگه که حیزبیک دوای پهنا شهست سال بتوانیت نهم قسهیه بکات، نیمه پیوستیمان به گورانکاری ههیه، بیشک دههویت شتیکیش بلیم، زورجار باس له جیلی کون و جیلی نوو دهکریت، به پیچهوانهوه، نیمه پرهنسیپیکی نهخلاقیمان ههیه لهناو پارتی، گهنجیش بین و نیشیش بکهین، بهلام نهو پرهنسیپه نهخلاقیهی که دهبيت ههمیشه پابهندیین بهنسیبهت نهو کهسانهی که زهمهتیان کیشاوه لهه حیزبهدا، نیمه ههمیشه پابهنبوونی نهو پابهنده نهخلاقیهمان هر ههبووه پیشتر و دهشمینیت تا کوتایی.

روژنامه: لهمیدیاکان وابلوکرایهوه نهو پۆستهی بهریتان بارزانی بوی دانابویت (جیگری سهروک) رهتکردوتهوه بوچی؟

نیچیرقان بارزانی: من بهپئی بریاریکی جهنابی سهروکی پارتی، نهو دهسهلاتهه پیدراوه که جیگری سهروکی پارتی بم، بهلام نهو پرهنسیپه نهخلاقیه و سهوابتی نهخلاقیه نیمه وامن لئدهکات که به نیسبهت کاک علی عهبدوئلاوه، نیمه بهشیویهکی دیکه تهعامول لهگهل نهم مهسهلهیه بکهین که پیریش بووه تههمنی پتر لهههشتا سالیسه و دانیشتهوه، بهلام بهنسیبهت نیمهوه جیلی کون مانای نهوه نییه که نیشیان تهواو بووه و

خه لاس، نه خیر، به عه کسه وه نیمه ده مانه ویت به هموو هیزیک له نهموونی نهو که سانه ی که خه باتیان کردوه و خزمه تیان کردوه و نیمه یان گه یاندوه ته نه م روزه فیر بین.

روژنامه: مه سه له که هینشتا رون نیه، نایا پۆسته که رته ده که یته وه یان کاری پنده که یته؟

نیچیرقان بارزانی: رته کردنه وه نییه، شه ره فیکه گه وره یه به نیسه بهت منه وه که بتوانم نهو کاره بکه م، به لام نهو پرهنسییه نه خلاقیه یه که هه تا کۆنگره نامه ویت به کاری بهینم له بهر کاک عه لی عه بدولا.

روژنامه: که واته نیستا سه لاهیه ته کانی جیگری سه روکی پارتیت هه یه؟

نیچیرقان بارزانی: هه موو سه لاهیه ته هه یه، به لام نه م تایتله، نه م ناوه هه تا کاتی کۆنگره به کارنا هینم، ته نها له بهر کاک عه لی، چوونکه کاک عه لی عه بدولا به نیسه بهت نیمه وه ره مزی خه بات و خزمه ت و ماندوبوونه و هه تا کاک عه لی بمینیت، نهو پرهنسییه نه خلاقیه بو کاک عه لی هه ر ده مینیتته وه، هه تا کۆنگره، به لی، پیر بووه، راسته نیستا له کۆبوونه وه کان به شداری نی ناکات و له ماله وه یه، به لام به هه رحال کاک عه لی عه بدولا نهو که سه یه که به نیسه بهت نیمه وه خه باتی کردوه و ماندوبووه، خزمه تیکه زوری نه م حیزبه ی کردوه، نهو پرهنسییه نه خلاقیه و ده کات که نیمه هه تا کۆنگره هه ر به م شیوه یه به رده وام بین.

سه رچاوه:

روژنامه ی روژنامه، ژماره ۵۷۵، سه شه ممه ۳۰ / ۰۳ / ۲۰۱۰